

Charitní občasník

Srpen 2021

Charita Kroměříž

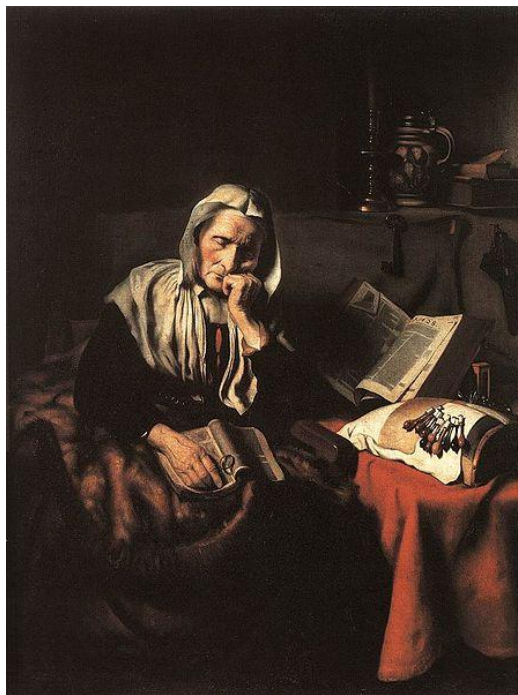
Nejbližší plánované akce

16. září, čtvrtek, 14:00-18:00: **Den bez bariér 2021**. Místo konání: Dětský svět Kroměříž.

23. září, čtvrtek, 8:00-9:00: **Mše sv. za Charitu Kroměříž, její klienty a zaměstnance**. Místo konání: Kostel Panny Marie v Kroměříži.

Významné dny

21. září je vyhlášeno **Mezinárodním dnem Alzheimerovy choroby**. Tento významný den se v naší zemi poprvé slavil v roce 1998. Alzheimerova choroba je sice podle svého jména u veřejnosti známá, ale tím také obvykle končí naše povědomí o této těžké nemoci, která bývá velmi často podceňována, a to zejména u starých lidí. Mezi první příznaky Alzheimerovy choroby patří nejčastěji zapomnětlivost, problémy s řečí a dorozumíváním, dezorientace, ztráta iniciativy a zájmu o oblíbené činnosti a různé emocionální doprovodné jevy. V prvním stadiu lze s nemocí účinně bojovat pomocí léků a dalších prostředků podporujících aktivitu mozku, ve druhém

Nicolaes Maes (1634–1693): Podřimující stařenka

a třetím stadiu již léčba nezlepšuje stav paměti, ale pouze ji udržuje na stávající úrovni. Právě s ohledem na tyto skutečnosti je velmi důležité umět této nemoci předcházet a rozpoznávat včas její příznaky. Jako účinný prostředek prevence Alzheimerovy choroby bývá v poslední době zmiňována spíše fyzická práce než pouhé mentální činnosti (například luštění křížovek). Charita Kroměříž má mezi svými klienty řadu pacientů s touto diagnózou, zvláště se jim pak specializovaně věnuje Charitní dům pokojného stáří v Cetechovicích.

23. září si připomínáme **Mezinárodní den neslyšících**. Ačkoliv se dnes podmínky pro neslyšící neustále zlepšují, přece je potkává řada překážek, které jsou pro ně obtížně zvladatelné. Jednou z takových činností, bez nichž si my svůj život asi nedokážeme představit, ale pro neslyšící jsou nemyslitelné, je telefonování. U nás, v Charitě Kroměříž máme také klienty se ztrátou sluchu, ať již částečnou nebo úplnou. A je-li to třeba, jsme jejich ušima i jejich mobilem.

Zprávičky

23. 7. Cetechovice. V Charitním domě pokojného stáří se uskutečnil Den otevřených dveří. Spokojenost z příjemně stráveného dne byla na straně návštěvníků i uživatelů. Děkujeme za podporu koupí našich výrobků, které jsou pro zájemce stále dostupné.

24. 7. Sbírka na pomoc Německu zasaženému přírodní katastrofou. Příroda nám v poslední době dává stále více najevo, jak jsou naše lidské jistoty a plány dočasné. Po jižní Moravě čelí teď následkům řádění živlů také náš severní soused. Vyhlášená sbírka na pomoc obětem je i připomínkou partnerství našich Charit.

25. 7. První Světový den prarodičů a seniorů. Myslíme na ně obzvláště v Charitě, a to nejen proto, že tvoří většinu našich klientů. V Cetechovicích byla 21. 7. na tento úmysl také sloužena mše sv.

12. 7. Charita Kroměříž má svůj pastorační plán. Nesestavovali jsme jej jako pouhý seznam akcí či aktivit, ale je to hodnotový ukazatel a vize, s jejíž pomocí chceme poskytnout duchovní i obecně lidskou podporu našim klientům, zaměstnancům i podporovatelům z řad veřejnosti.

Z liturgického kalendáře

10. srpna slavíme svátek **sv. Vavřince** (Laurentius, † 258), jáhna a mučedníka, s nímž je spojena zajímavá legenda o pravém bohatství církve. Když zemřel papež Sixtus II., požadoval římský prefekt po Vavřinci, aby mu vydal bohatství chrámu. Ten si podle nejranější legendy, sepsané sv. Ambrožem, vyžádal tři dny, během nichž chtěl majetek chrámu nashromáždit. Ve skutečnosti se snažil rozdat co nejvíce majetku chrámu chudým, aby jej nemusel dát prefektovi. Ve stanovený den pak skutečně před prefekta přišel, ale s sebou přivedl římské chudé, nemocné, zmrzačené či slepé, představil je prefektovi a prohlásil: „Toto jsou poklady

Adam Elsheimer: Sv. Vavřinec (ca 1605)

církve.“ Tento skutek je mezi mnoha dalšími dokladem o tom, že církev byla už od svého počátku velmi výrazně sociálně orientována. Sv. Vavřinec bývá díky této legendě řazen k pilířům sociální nauky církve a je uctíván i jinými křesťanskými církvemi. Prefekt však neměl pro

Vavřincovo pojetí církevního bohatství žádné pochopení, označil tento jeho akt za vzpouru a dal ho umučit jako nejhoršího zločince. Protože byl podle legendy opékán nad žhavým uhlím, bývá zobrazován se železným roštem, na němž měl jeho život skončit.

Protože byl za svého života sv. Vavřinec ustanoven diakonem odpovědným za spravování chrámové pokladny a za péči o chudé, stal se také patronem archivářů a knihovníků. Mimochodem, veškerý majetek, kterým tehdy církev disponovala, ať už šlo o dary bohatých věřících nebo prostředky ze závětí mučedníků, byl přísně určen na potřebu chudých. Proto byla Vavřincova funkce pokladníka spojena tak úzce s péčí o chudé.

Zamyšlení

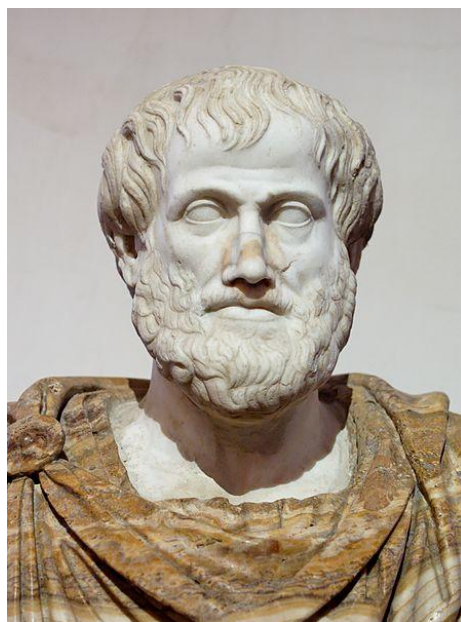
Marek Orko Vácha: Umění žít

Když učím naše studenty úvod do lékařské etiky, vždy znovu mě fascinuje brilantní postřeh dávného řeckého filosofa Aristotela, totiž ten, že etika je umění žít.

V téhle nenápadné větě je skryto mnoho. Ano, všichni jsme se narodili, chodíme do školy a ze školy nebo do práce a z práce, odžíváme životy ze dne na den, život je nám jaksi dán, ocitli jsme se zde, nebo jsme sem byli nějak vrženi, a většinou o tom ani nepřemýšlíme a žijeme jaksi automaticky.

Pro Aristotela je ale život druhem umění. Je to míněno tak, že život je mi sice dán, ale že se mu musím dlouze učit jako každému jinému umění. I sebe geniálnější houslista musí mnoho let hrát, a pravidelně cvičit stupnice, než své umění zvládne. Výsledek ale stojí za to, zkušený virtuóz pak zvládne i těžkou skladbu napoprvé, z listu, bez přípravy.

A o tohle Aristotelovi jde. Život je totiž také druh umění, a jako v každé umělecké tvorbě, i zde musím být trpělivý a pozorný k detailu. Řečeno ještě jiným obrazem, pokud je můj život velké bílé plátno, pak je každé slovo, které vyslovím, a každý můj čin tah štětcem po tomto plátně. Nejedná se o nic menšího, než aby v poslední den mého života bylo plátno co nejkrásnější.

Lysippos: Aristotelés (po 330 př. Kr.)

Co ale znamená, že mám cvičit? Při hře na housle si to člověk ještě představit dokáže, jak ale cvičit život? Aristotelés v tom má jasno. Když to nyní trochu zjednoduším, tak pro Sókrata bylo správné jednání podmíněno tím, že člověk má znalost dobrého a zlého. Vypadá to jednoduše: Když vím, co je dobré, přece už nikdy nebudu činit zlé.

Jenomže my všichni víme, že tomu tak v reálných situacích často není. V řadě případů vím velmi dobře, co je dobré a co bych měl dělat, ovšem emoce, vztek nebo hněv jsou ve mně tak silné, že vědomě udělám, co dobré není, protože nejsem schopen se ovládnout, emoce jsou zkrátka silnější.

A pojďme dále: pro Aristotela etika nebyla jen nějakým popisným oborem, jako je třeba entomologie nebo botanika, Aristotelés chtěl víc. Nejde jen přece o teorii, kterou si nastudují, jde o to, aby celá disciplína člověka nějak proměnila.

Abych se doslova a do písmene naučil žít, abych byl pozorný k životu, neboť to je přece to nejdůležitější, čemu bych měl věnovat zde na Zemi pozornost. Naučit se například sebeovládání a podobně, abych se nenechal přemoci hněvem. Takže etika pro něj byla spíš než suchou teorií spíše malířstvím, hrou na housle nebo druhem sportu, čímsi, co člověk musí trénovat, ale co ho mění.

Dnes při našich etických debatách se ptáme, zda je například lhaní pacientovi, i když je to pro jeho dobro, správným činem nebo ne, zda je správné přijímat od pacienta dárky nebo ne, a podobně.

Některé etické teorie říkají, že čin sám o sobě důležitý není, podstatné jsou následky, jiné, že je to právě naopak, a že důležitý je čin sám o sobě, například pravdomluvnost, a že na následcích už pak nezáleží. Aristotelés by to viděl jinak. Podle něj by se v otázce, které jednání je to správné, již jednalo o nepřípustnou redukci, základní otázka etiky totiž není, co bych měl dělat, nýbrž kým bych měl být.

A to je mnohem těžší otázka, než otázka po následcích činu nebo po činu samotném, je to otázka po člověku. Je to nejen poznání dobrého, nýbrž i síla dobré vykonat. Neboť etika, nejpraktičtější a nejdůležitější ze všech disciplín, je umění žít.

(Zdroj: <https://www.rozhlas.cz/>)

O autorovi: Marek Orko Vácha (* 14. září 1966) je katolický kněz, teolog, přírodovědec, pedagog, spisovatel a skaut. Je také přednostou Ústavu etiky a humanitních studií 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Humor

Past na komáry

Komár si myslí, že vidí cukr, ale je to sůl, dostane proto žízeň a napije se vody. Jenže místo vody je ve vršku Tequila – komár se opije, v opilosti pak zakopne o klacek a praští se o kámen do hlavy... Jak prosté. Proč jsme to jen nevěděli dřív?

Holič a řeholníci

Jakýsi holič stříhá řeholníky zdarma. Jednou přijde do kadeřnictví dominikán. Holič si nenechá zaplatit. Na druhý den najde u dveří 12 perleťových růženců. Také františkán se rozhodne nechat se ostříhat. Ani od něj holič nevezme ani korunu. Ráno najde za dveřmi 12 křížků ze sv. Damiána. A nakonec do holičství zavítá jezuita, který s povděkem přijme bezplatnou službu. Druhého dne ráno stojí před vchodem ještě před otvírací dobou 12 dalších jezuitů.

Poslední vajíčko

Pustou krajinou putoval františkán, dominikán a jezuita. Když se jednou chtěli najíst, zjistili, že jim zůstalo už jen poslední vajíčko. Shodli se tedy, že s ním budou zacházet s posvátnou úctou jako s Božím darem. Nejprve ho vzal do rukou františkán a se vši slavnostností pronesl slova: „Exege e domo sua!“ (Vyjdi ze svého obydlí!) A potom vajíčko oloupal. Dominikán vajíčko posolil a pravil: „Accipe salem!“ (Přijmi sůl!). Když ho podal jezuitovi, ten ho bez okolků snědl a suše poznamenal: „Consumatum est!“ (Dokonáno jest!)

Zábava

Osmisměrka

„Velká láska, to je pro naše smysly něco zcela nepochopitelného, co již hraničí s... (tajenka).“ (Georg Forster, něm. přírodovědec, etnolog, cestovatel 1754-1794).

D	R	I	L	Z	M	Y	E	N	S
E	I	U	P	C	E	T	S	I	Č
T	C	K	M	A	M	B	A	U	N
L	A	I	D	E	K	G	R	B	Á
A	A	N	T	I	L	O	P	A	I
K	É	Y	U	S	K	R	R	B	V
A	G	J	O	B	U	I	I	A	A
R	E	A	K	Č	I	L	R	E	P
A	S	U	R	I	K	A	T	A	M
K	T	Y	S	E	N	E	T	Í	K

Návod:

Vyškrtejte níže uvedená africká zvířata a rostliny z tabulky, zbývající písmena, čtena po řádcích, vám pak utvoří text tajenky.

ANTILOPA, ANUBI, BABUIN, BOJGA, ČISTEC, DIKDIK, DRIL, GORILA, KARAKAL, LEMUR, MAMBA, NESYT, NETÍK, OKAPI, PAVIÁN, PERLIČKA, PRASE, SURIKATA, TLUSTICE, TYGR, VARAN, ZEBRA.

K obrázku na titulní straně

Na fotografii z titulní strany občasníku vidíte v dětských dlaních motýla, babočku paví oko. Když se pozorně podíváte, všimnete si, že má motýl poraněné jedno křídlo a nemůže létat. Našli ho skauti na své výpravě během tábora, ale nedokázali ho ponechat napospas jeho osudu. Celou výpravu ho nesli, střídali se v péči o něj a dávali mu květy, z nichž se vyhladovělý motýl napájel plnými doušky. Jaký to musí být pocit, když jste ranění, opuštění a počítáte už své poslední minuty, ale v nejneočekávanější chvíli zasáhne ruka shůry a zachrání vás? Křesťané věří, že Bůh o nás pečuje ve své lásce stejným způsobem. Ale dal nám ještě jeden lepší dar – možnost a schopnost tuto péči dávat všem kolem nás.

Vydala: Charita Kroměříž

V Kroměříži, 2021.